

Jan Kazimierz Przybyłowski

Wprowadzenie

Warszawskie Studia Pastoralne 21, 7-9

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WPROWADZENIE

W polskiej teologii pastoralnej bardzo ważnym terenem (obszarem) badań staje się małżeństwo i rodzina. Podstawowym motywem pastoralnych dociekań w tym obszarze jest Boży plan względem małżeństwa i rodziny, który dotyczy mężczyzny i kobiety w konkretnej codzienności ich wspólnego życia, w określonych sytuacjach społecznych i kulturowych. Teologia pastoralna stara się poznać najważniejsze uwarunkowania, w których urzeczywistnia się dzisiaj małżeństwo i rodzina. Poznanie takie jest niezbędną pomocą dla optymalizacji działań Kościoła w tym obszarze. Według Jana Pawła II współczesny Kościół ma zanieść rodzinom niezmienną, a zawsze nową Ewangelię, gdyż właśnie rodziny powołane są do przyjęcia i przeżywania planu Bożego wobec nich, w zależności od obecnych warunków świata w jakich żyją. Ponieważ wymagania i wezwania Opatrzności zawarte są także w samych wydarzeniach historycznych, dlatego Kościół może głębiej poznawać niewyczerpaną tajemnicę małżeństwa i rodziny również poprzez sytuacje, nurtujące pytania, niepokoje i nadzieje młodzieży, małżonków i rodziców żyjących dzisiaj (Adhortacja apostolska *Familiaris consortio*, 4).

Coraz większego znaczenia w działalności Kościoła nabierają wszelkie inicjatywy służące wzmocnieniu rodzin. Dlatego Kościół powinien popierać lepsze i intensywniejsze programy

przygotowania do małżeństwa, ażeby wyeliminować, na ile to możliwe, trudności, z którymi boryka się tyle małżeństw, a bardziej jeszcze po to, aby stworzyć pozytywne warunki do powstawania i dojrzewiania udanych małżeństw (Adhortacja apostołska *Familiaris consortio*, 66). W tym duchu został przygotowany kolejny numer *Warszawskich Studiów Pastoralnych*. Zawiera on wyniki badań specjalistów różnych dyscyplin naukowych dotyczących problemu przygotowania do małżeństwa. Dzięki bogatej tematyce podjętych badań ten numer ma charakter interdyscyplinarny. Dogłębnej refleksji teologiczno-pastoralnej towarzyszą wyniki badań specjalistów z zakresu medycyny, psychologii, socjologii, pedagogiki i prawa.

W przygotowaniu tego numeru *Warszawskich Studiów Pastoralnych* lejtymotywywem stały się wskazania *Dyrektorium Duszpasterstwa Rodzin*. Przede wszystkim uwzględniono dyrektywę, że głównym celem przygotowania do małżeństwa jest budowanie własnego charakteru, szacunek dla każdej zdrowej wartości ludzkiej, umiejętność współżycia z innymi, zrozumienie i rozpoznanie swojego powołania, szacunek dla czystości, odpowiednia postawa wobec własnej rodziny i instytucji małżeństwa (nr 19). Ważne inspiracje dla artykułów umieszczonych w tym numerze zaczerpnięto również z *Kodeksu Prawa Kanonicznego*. Zgodnie z kan. 1055-1165 warunkiem właściwego przygotowania jest poznanie całej prawdy o małżeństwie i rodzinie, która obejmuje: minimalną wiedzę na temat małżeństwa określoną w kan. 1096 § 1; poznanie zrywających przeszkód małżeńskich (kan. 1083-1094); wystarczającą wiedzę do pomyślnego zdania egzaminu (kan. 1067); pouczenie o celach i istotnych przymiotach małżeństwa (kan. 1125 n. 3); poznanie podstawowych przepisów prawa polskiego dotyczących zawarcia małżeństwa konkordatowego (Konferencja Episkopatu Polski, Instrukcja dla duszpasterzy

dotycząca małżeństwa konkordatowego, 12b); przygotowanie ich do świętości stanu małżeńskiego i jego obowiązków (kan. 1063 n. 2); pomoc duchową dla wypełnienia obowiązków małżeńskich (kan. 1128).

Artykuły zamieszczone w tym numerze *Warszawskich Studiów Pastoralnych* są próbą odpowiedzi na najważniejsze pytania związane z małżeństwem i rodziną z uwzględnieniem nauczania Kościoła, zwłaszcza II Soboru Watykańskiego, papieży „posoborowych”, przy uwzględnieniu najnowszych osiągnięć teologii pastoralnej. Te pytania stawiane są przez poszczególnych ludzi, małżonków, narzeczonych, młodzież, ale także przez pisarzy i publicystów, polityków, ekonomistów i demografów – przez całą współczesną kulturę i cywilizację. Jest to jedynie próba poszukiwania odpowiedzi na najbardziej interesujące pytania, ale otwiera to możliwości prowadzenia dalszych badań nad właściwym przygotowaniem współczesnych kandydatów do małżeństwa i założenia „zdrowej” rodziny.

Jan Kazimierz Przybyłowski